

Powiedz mi, który program informacyjny najchętniej oglądasz, a powiem ci, kim jesteś

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

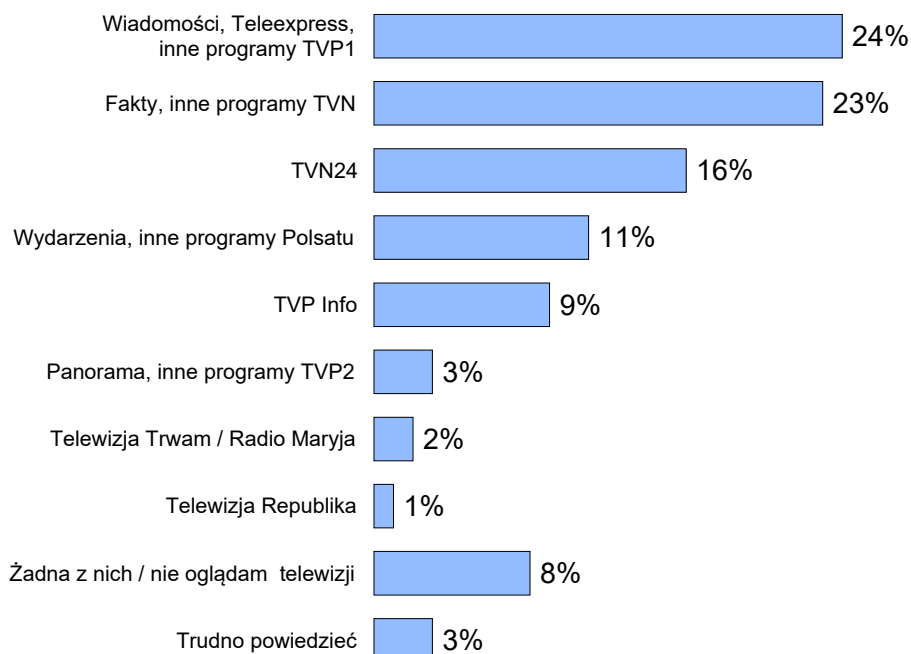
Od kilku miesięcy w naszych badaniach¹ zamieszczamy pytanie o główne źródło informacji spośród telewizyjnych programów informacyjnych. Należy podkreślić, że na podstawie rozkładu odpowiedzi na to pytanie nie można wnioskować o oglądalności poszczególnych stacji i programów. Nasze dane pokazują jedynie subiektywną ważność programów i stacji telewizyjnych jako źródła wiedzy o wydarzeniach w kraju i na świecie. Deklaracje badanych są wypadkową ich przyzwyczajęń, stopnia zainteresowania polityką i orientacji politycznych (choć nie bez znaczenia jest także niejednakowy dostęp do wszystkich stacji). Szczególnie w ostatnich miesiącach, kiedy konflikty polityczne nabrały wyrazistości, a podziały polityczne bodaj silniej niż kiedykolwiek wcześniej widoczne są w mediach, z deklaracji dotyczących głównego źródła informacji w większym stopniu niż wcześniej można wnioskować o politycznych identyfikacjach ich widzów.

Mniej więcej tyle samo osób jako główne źródło codziennych informacji telewizyjnych wskazuje programy TVP (przede wszystkim Wiadomości i Teleexpress), co Fakty i inne programy TVN (odpowiednio 24% i 23% badanych). Mimo że Polsat należy do najchętniej oglądanych stacji telewizyjnych, programy informacyjne tej stacji mają wyraźnie mniejsze znaczenie jako źródło codziennych informacji – wskazało na nie 11% ankietowanych. Wśród najważniejszych źródeł wiedzy o wydarzenia w kraju i na świecie są także programy TVN24 (16%) oraz TVP Info (9%). Zdecydowanie mniej osób wymienia w tym kontekście programy TVP2, Telewizję Trwam (i Radio Maryja) oraz Telewizję Republika. Część badanych (8%) deklaruje, że nie czerpie wiedzy z żadnego z wymienionych źródeł lub w ogóle nie ogląda telewizji.

---

¹ W komunikacie wykorzystano zagregowane dane z trzech kolejnych badań „Aktualne problemy i wydarzenia” przeprowadzonych w 2016 roku na reprezentatywnych próbach losowych dorosłych mieszkańców Polski w dniach: 5–12 maja, 2–9 czerwca i 30 czerwca – 7 lipca. Łączna liczebność próby wyniosła N= 3085.

RYS. 1. KTÓRA Z WYMIENIONYCH STACJI, KTÓRY Z PROGRAMÓW JEST GŁÓWNYM ŹRÓDŁEM PANA(I) CODZIENNYCH INFORMACJI O WYDARZENIACH W KRAJU I NA ŚWIECIE?

• **Z programów TVP1** częściej niż przeciętnie czerpią informacje ludzie starsi, w wieku 65 lat i więcej (34%), mieszkańcy wsi (30%), osoby z wykształceniem podstawowym (32%) i zasadniczym zawodowym (28%) oraz źle oceniający warunki materialne swojego gospodarstwa domowego (30%). Ponadprzeciętnie często są to emeryci (33%) i rolnicy (31%). Programy informacyjne TVP1 są szczególnie popularne wśród osób najbardziej religijnych – kilka razy w tygodniu uczestniczących w praktykach religijnych (38%), w mniejszym stopniu także wśród praktykujących raz w tygodniu (30%). Częściej niż przeciętnie wskazują na nie jako na najważniejsze źródło wiedzy o wydarzeniach krajowych i zagranicznych badani deklarujący prawicowe poglądy polityczne (31%).

• **Fakty i inne programy TVN** (bez TVN24) częściej jako główne źródło codziennych informacji wymieniają kobiety (26%) niż mężczyźni (19%). Nieco częściej niż przeciętnie stanowią też źródło wiedzy o wydarzeniach w kraju i na świecie dla osób w wieku 25–44 lata (28%). W grupach społecznych i zawodowych na programy informacyjne TVN stosunkowo często wskazują pracownicy usług i bezrobotni (po 31%). Programy TVN nieznacznie częściej niż przeciętnie wybierają osoby praktykujące

nieregularnie, 1–2 razy w miesiącu (28%), sporadycznie lub niepraktykujący w ogóle (po 26%) oraz osoby deklarujące lewicowe poglądy polityczne (28%).

- **Z programów TVN24** stosunkowo najczęściej czerpią wiedzę mieszkańcy największych miast (23%), badani z wykształceniem wyższym (24%), osoby dobrze sytuowane, o miesięcznych dochodach *per capita* 2000 zł i więcej (27%). W grupach społeczno-zawodowych są to przede wszystkim: kadra kierownicza i specjaliści (26%) oraz właściciele firm (22%). TVN24 ma szczególnie dużo widzów wśród osób nieuczestniczących w praktykach religijnych (dla 28% z nich programy tej stacji stanowią główne źródło codziennych informacji) oraz wśród badanych identyfikujących się z lewicą (31%). Generalnie programy TVN24 jako główne źródło informacji często wybierają osoby ponadprzeciętnie zainteresowane polityką – 31% deklarujących, że uważnie śledzą to, co dzieje się w polityce, i 28% dość uważnie śledzących wydarzenia polityczne.

- **Wydarzenia Polsatu** jako główne źródło informacji nieco częściej niż przeciętnie wskazują mieszkańcy wsi (14%) i małych miast (15%), osoby źle sytuowane: o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 650 zł (17%), źle oceniające swoje warunki materialne (15%). Stosunkowo często jest to średni personel, technicy, również robotnicy, rolnicy, gospodynie domowe (po 15%), renciści (16%) i bezrobotni (14%). Minimalnie częściej niż przeciętnie serwisy informacyjne Polsatu wybierają osoby niemające określonych poglądów politycznych (14%).

- **Programy TVP Info** są w zbliżonym stopniu wskazywane jako źródło codziennych informacji w niemal wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Częściej niż przeciętnie wybierają je jednak osoby deklarujące bardzo duże zainteresowanie polityką (14%) i ankietowani identyfikujący się z prawicą (15%).

- **Programy TVP2** są w podobnym stopniu wskazywane jako źródło bieżących informacji w niemal wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych.

- **Programy Telewizji Trwam (lub/i Radia Maryja)** jako główne źródło codziennych informacji stosunkowo częściej niż przeciętnie wskazują osoby starsze, mające 65 lat i więcej (5%), badani z wykształceniem podstawowym, źle oceniający swoją sytuację bytową, emeryci, renciści (po 4%). Względnie często wymieniają je także badani deklarujący prawicowe poglądy polityczne (4%). Stosunkowo największe znaczenie jako źródło wiedzy o wydarzeniach krajowych i zagranicznych mają one dla osób najbardziej religijnych, kilka razy tygodniu uczestniczących w praktykach religijnych (10%). Jednak i w tej grupie nie stanowią one najistotniejszego źródła bieżących informacji.

- **Programy Telewizji Republika** relatywnie najczęściej jako główne źródło bieżących informacji wymieniają uczniowie i studenci (3%). Częściej niż przeciętnie wskazują na nie także badani deklarujący bardzo duże (4%) lub duże zainteresowanie polityką (3%).

- **Żadnej z wymienionych stacji** jako głównego źródła informacji nie wskazali przede wszystkim mieszkańcy największych miast (18%), badani z wykształceniem wyższym (14%), kadra kierownicza i specjaliści (14%), uczniowie i studenci (14%) i ogólnie ludzie młodzi – do 34 roku życia (13%). Osoby te zapewne czerpią informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie przede wszystkim lub wyłącznie z internetu.

Spółeczno-demograficzne zróżnicowanie deklaracji dotyczących głównego źródła informacji pokazuje, że orientacje polityczne i światopoglądowe mają często większe znaczenie niż usytuowanie w strukturze społecznej wyznaczonej przez wiek, płeć, miejsce zamieszkania, wykształcenie i dochody. Badani o orientacji prawicowej jako najważniejsze źródło informacji ponad dwukrotnie częściej wymieniają programy TVP1 (31%) niż TVN (15%). Zdecydowanie częściej niż przeciętnie wybierają programy TVP Info (15%), a także TV Trwam (lub/i Radia Maryja – 4%). Z kolei respondenci identyfikujący się z lewicą w większości polegają na informacjach TVN24 (31%) i TVN (28%). Osoby najbardziej religijne, kilka razy w tygodniu uczestniczące w praktykach religijnych, wybierają przede wszystkim programy TVP1 (38%), a ponadprzeciętnie często programy TVP Trwam (lub/i Radia Maryja – 10%). W ogóle nieuczestniczący w praktykach religijnych najczęściej wskazują na programy TVN24 (28%) i TVN (26%) jako główne źródła bieżących informacji. Znacząca część spośród nich (17%) w ogóle nie ogląda telewizji.

Zróżnicowanie deklaracji dotyczących głównego źródła informacji w zależności od orientacji politycznej i światopoglądowej znajduje odzwierciedlenie w preferencjach elektoratów. Zdeklarowani wyborcy PiS czerpią informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie przede wszystkim z programów TVP1. Częściej niż sympatycy innych ugrupowań wybierają programy TVP Info, które są dla nich drugim w kolejności źródłem informacji, oraz programy TV Trwam (i/lub Radia Maryja). Zwolennicy PO jako główne źródło bieżących informacji wymieniają kolejno TVN i TVN24. Wyborcy Nowoczesnej także wskazują obie stacje, jednak w odwrotnej kolejności. Preferencje zwolenników tej partii są stosunkowo najbardziej jednorodne – aż 70% z nich ogląda przede wszystkim programy TVN24 lub TVN. Wybory zwolenników ugrupowania Kukiz'15 są w dużym stopniu zbieżne

z deklaracjami ogółu badanych, a więc odpowiadają preferencjom tzw. przeciętnego Polaka. Wyborcy Kukiz'15 nieco częściej niż przeciętnie wybierają serwisy informacyjne Polsatu. Spora część spośród nich nie wskazała jednak żadnej z wymienionych stacji. Sympatycy PSL ponadprzeciętnie często wybierają programy TVP1 oraz Polsatu. Zwolennicy SLD, podobnie jak wyborcy Nowoczesnej, bazują głównie na programach TVN24. Sympatycy Partii Razem częściej niż przeciętnie wybierają programy TVN i TVN24, ale znaczna część z nich (18%) nie czerpie informacji z żadnego z wymienionych źródeł. Zwolennicy partii KORWIN w znacznej mierze funkcjonują poza telewizyjnym obiegiem informacji – aż 36% z nich zadeklarowało, że nie czerpie informacji o wydarzeniach w kraju i za granicą z żadnej z wymienionych stacji. Zdecydowanie bardziej popularna niż w pozostałych elektoratach i wśród ogółu badanych jest wśród nich Telewizja Republika.

Osoby deklarujące udział w wyborach parlamentarnych, ale niemające określonych preferencji partyjnych oraz niezamierzający głosować nie wyróżniają się szczególnie pod względem preferencji dotyczących telewizyjnych programów informacyjnych. Niezdecydowani, jak głosować, częściej niż przeciętnie nie wskazują żadnego z wymienionych źródeł informacji, zaś niegłosujący – nieco częściej niż przeciętnie wybierają Polsat.

Tabela 1

Potencjalne elektoraty	Która z wymienionych stacji, który z programów jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?									
	Fakty, inne programy TVN (poza TVN24)	TVN24	Wiadomości, Teleexpress, inne programy TVP1	Panorama, inne programy TVP2	TVP Info	Wydarzenia, inne programy Polsatu	Telewizja Trwam/ Radio Maryja	Telewizja Republika	Żadna z nich/ nie oglądam telewizji	Trudno powiedzieć
	w procentach									
PiS (wraz z SP i PR)	12	6	38	3	17	10	6	2	5	2
PO	36	29	15	1	4	10	0	0	5	1
Nowoczesna Ryszarda Petru	32	38	9	1	3	9	0	0	6	3
Kukiz'15	20	13	25	3	10	14	0	0	12	4
PSL	25	10	32	2	10	17	2	0	2	2
SLD	19	37	24	1	4	9	0	0	4	1
Partia Razem	30	22	8	0	10	12	0	0	18	0
KORWIN	8	13	15	3	5	12	0	7	36	2
Trudno powiedzieć	26	17	18	4	8	11	1	0	12	3
Niezamierzający głosować	25	12	25	4	7	14	1	0	7	5

Powiedz mi, który program informacyjny najchętniej oglądasz, a powiem ci, kim jesteś – tak mogłaby brzmieć jedna z modyfikacji popularnego powiedzenia. Preferencje dotyczące źródła codziennych informacji dość wyraźnie różnią wyborców poszczególnych partii i ugrupowań. Zwolennicy partii stanowiących dziś główne strony sporu politycznego w Polsce w większości polegają na odmiennych źródłach informacji. Wyborcy PiS wybierają przede wszystkim programy TVP1 i TVP Info, podczas gdy dla zwolenników PO i Nowoczesnej głównym źródłem codziennych informacji są programy TVN i TVN24. Identyfikacje polityczne i partyjne w zdecydowanie mniejszym stopniu określają wybór programów informacyjnych Polsatu – są one niemal równie często wybierane przez zwolenników trzech głównych partii politycznych, a jednocześnie nieco częściej niż przeciętnie wskazywane jako główne źródło codziennych informacji przez sympatyków PSL, Kukiz'15 oraz niegłosujących.

Opracowała

Beata ROGUSKA

Tabela 1

		Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?					
		Fakty, inne programy TVN (poza TVN24)	TVN24	Wiadomości, Teleexpress i inne programy telewizyjnej Jedynki (TVP1)	Panorama i inne programy telewizyjnej Dwójki (TVP2)	TVP Info	Wydarzenia i inne programy Polsatu
		%	%	%	%	%	%
Ogółem		23	16	24	3	9	11
Płeć	Mężczyźni	19	17	24	2	10	12
	Kobiety	26	15	24	4	7	11
Wiek	18–24 lata	24	16	22	2	4	12
	25–34	28	17	17	3	6	10
	35–44	28	16	20	3	7	12
	45–54	20	18	26	4	10	13
	55–64	21	15	26	3	12	14
	65 lat i więcej	16	15	34	2	11	9
Miejsce zamieszkania	Wieś	21	10	30	3	10	14
	Miasto do 99 999	22	17	25	2	8	15
	20 000 – 99 999	25	20	19	3	8	10
	100 000 – 499 999	25	20	21	3	6	7
	500 000 i więcej mieszk.	23	23	18	1	8	4
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	20	8	32	3	9	13
	Zasadnicze zawodowe	23	12	28	3	9	14
	Średnie	24	19	23	3	8	13
	Wyższe	24	24	17	2	8	6
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	22	26	18	1	8	5
	Średni personel, technicy	19	20	24	2	7	15
	Pracownicy adm.-biurowi	26	20	20	5	6	8
	Pracownicy usług	31	17	18	3	7	12
	Robotnicy wykwalifikowani	24	13	22	3	9	15
	Robotnicy niewykwalifik.	27	16	18	2	7	15
	Rolnicy	18	10	31	4	11	15
	Pracujący na własny rach.	25	22	17	1	10	8
	Bezrobotni	31	11	25	3	5	14
	Emeryci	16	15	33	3	12	9
	Renciści	22	12	24	4	10	16
	Uczniowie i studenci	20	16	23	1	3	12
	Gospodynie domowe i inni	29	12	21	5	7	15
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	22	19	22	2	9	9
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	27	26	18	4	6	8
	sekt. pryw. poza rolnict.	25	17	20	2	8	12
	prywatnym gosp. rolnym	21	10	29	4	12	16
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	28	9	27	3	6	17
	Od 650 zł do 999 zł	21	12	28	4	10	13
	Od 1000 zł do 1399 zł	22	15	27	2	11	12
	Od 1400 zł do 1999 zł	23	18	24	3	9	9
	2000 zł i więcej	21	27	19	1	9	8
Ocena własnych war. mater.	Złe	17	11	30	4	8	15
	Średnie	24	13	26	3	9	12
	Dobre	23	20	22	2	9	11
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	11	8	38	3	7	9
	Raz w tygodniu	20	12	30	3	11	12
	1–2 razy w miesiącu	28	15	24	3	9	13
	Kilka razy w roku	26	20	18	2	7	12
	W ogóle nie uczestniczy	26	28	11	3	5	7
Poglądy polityczne	Lewica	28	31	14	3	5	11
	Centrum	25	21	22	2	7	12
	Prawica	15	11	31	3	15	10
	Trudno powiedzieć	28	9	25	3	4	14

Tabela 1 (cd.)

		Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?					Liczba osób
		Telewizja Trwam, Radio Maryja	Telewizja Republika	Żadna z nich, nie oglądam telewizji	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		2	1	8	3	0	3085
Płeć	Mężczyźni	1	1	9	3	1	1460
	Kobiety	2	1	7	4	0	1625
Wiek	18–24 lata	1	2	13	5		317
	25–34	0	1	13	5	0	588
	35–44	1	0	8	3	1	560
	45–54	1	1	5	4	1	455
	55–64	2	1	5	1	1	545
	65 lat i więcej	5	1	4	2		621
Miejsce zamieszkania	Wieś	2	1	5	3	0	1229
	Miasto do 19 999	1	1	7	2	0	395
	20 000 – 99 999	2	1	9	3	0	613
	100 000 – 499 999	2	1	8	6	1	513
	500 000 i więcej mieszk.	1	1	18	2	1	335
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	4	0	7	3	0	630
	Zasadnicze zawodowe	2	1	4	4	0	755
	Średnie	1	1	6	3	0	932
	Wyższe	1	1	14	3	1	769
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1	1	14	2	1	310
	Średni personel, technicy	2	1	4	5	2	99
	Pracownicy adm.-biurowi		1	11	3	1	204
	Pracownicy usług		0	8	5		190
	Robotnicy wykwalifikowani	1	0	8	5	0	332
	Robotnicy niewykwalifik.			11	2	1	127
	Rolnicy	1	2	3	4	1	166
	Pracujący na własny rach.	0		11	4	1	160
	Bezrobotni	1		6	3	1	163
	Emeryci	4	1	4	2		719
	Renciści	4	1	6	3		195
	Uczniowie i studenci	1	3	14	7		205
Gospodynie domowe i inni	1		6	4		215	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	1	10	3	1	407
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	1	0	6	4		251
	sekt. pryw. poza rolnict.	0	1	12	4	1	765
	prywatnym gosp. rolnym	1	1	4	3	1	178
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	2	0	5	3		371
	Od 650 zł do 999 zł	2	1	7	3	0	412
	Od 1000 zł do 1399 zł	2	1	6	2		546
	Od 1400 zł do 1999 zł	1	1	9	3		411
	2000 zł i więcej	1	1	10	2	0	491
Ocena własnych war. mater.	Złe	4		7	4	0	265
	Średnie	2	1	7	3	0	1284
	Dobre	1	1	9	3	1	1536
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	10	2	9	3		161
	Raz w tygodniu	2	1	6	3	0	1374
	1–2 razy w miesiącu		1	5	2	0	487
	Kilka razy w roku	1	0	8	5	0	656
	W ogóle nie uczestniczy	0	0	17	2		379
Poglądy polityczne	Lewica			7	1	0	461
	Centrum	0	0	7	3	0	821
	Prawica	4	2	7	2		990
	Trudno powiedzieć	1	0	10	6	1	786